

buratur.
Finitum ad infinitum nulla est proportio.
Homo dicitur minor mundus.
Doueri ex seipso: est proprium animalis.
Sunt a vltima causa lapide in virtute precedē-
 tiū: sed non gūte precedentes.
Strauia et leuia per se mouentur a generante:
 sed a remouente prohibens per accidens.
Primū mouens magis mouet q̄ vltimum.
In infinitis nihil est primum.
Omnne quod mouetur ab alio mouetur.
Accidens nō est continue necessariū: sed ipsū
 contingit non esse.
Possibili posito in esse: nullum sequitur im-
 possibile.
Quandoquē duo coniuncta sunt in vnum:
 si vnum potest esse sine altero: et reliquū po-
 test esse sine ipso: contingit aliquid dare s̄m
 speciem quod simul mouet et mouetur: et ali-
 quid quod tantū mouetur: ergo erit dari ali-
 quid q̄d tm̄ mouet et non mouetur.
Impossibile est moueri motore eo motu quo
 mouet.
Omnne quod mouetur ex se est indiuisibile in
 partem mouentem et partem motam.
Primus motor omnino est immobilis per se et
 per accidens.
Primus motor tm̄ vnus ē et eternus.
Primus omnium motū est motus localis.
Solus motus circularis est vere continuus et
 perpetuus.
Motus reflexus non est continuus: quia est
 interruptus quic et media.
Motus circularis est ab eodem in idem.
In circulo non est dare principium nec finem
 in actu.
Motus circularis est primus omnium motū
 et mēsurā omnium motū et solus vniformis
 indiuisibilis et eternus.
Celum s̄m se totum non quiescit sed mouetur
 continue.
Primus motor nullam habet magnitudinē
 nec finitam nec infinitam: vnde ipse est in
 corporeus indiuisibilis et eternus.
Impossibile ē mouens finitū mouere per tē-
 pus infinitum.
In magnitudine finita non potest esse virtus
 infinita nec e conuerso.

Perpetuū ē prius corruptibili.
Primus motor est in circūferentia primi mo-
 bilis: eo quod partes circūferentiales ma-
 gis mouentur.
Impossibile ē in corpore finito: esse potentias
 infinitas.

Commentaria.

Primus motor ē vbi velocissim⁹ est
 motus. i. in oriente.
Hoc nomen homo dicitur equiuoce
 de eo qui perfectus est per scientias i specula-
 tiuas: et de omnibus aliis: hoc ē de scientie
 et ignorante.

Sapiens naturaliter est virtuosus.
Agens non posse agere impossibile: non est
 diminutio agentis: sed dicere ipsum agere
 impossibile: ē error et deceptio.

Ex nihilo nihil fit.
Homo dicitur parvus mundus.
Experimentū sermonū verorū est vt conueni-
 at rebus sensatis.

Generans generato dat formā: et omnia acci-
 dentia consequentia formā.
In causis essentialiter ordinatis nō pōt iri in
 infinitū: sed in accidentaliter ordinatis non
 est impossibile.

Primū antiquū nihil agit in istis inferiorib⁹
 sine secūdo antiquo. i. celo.
Inter omnia accidentia quantitas imēdiatius
 adheret substantie.

In celo non est infinita potentia actua: sed
 passiuā.
Prim⁹ motor ē in oriente: et propter hoc que-
 dam leges adorant deū vltius orientem.

Propositiones libri primi de celo et mundo.

Continuum est diuisibile in semper
 diuisibilia.
Nihil ē perfectū nisi trinitas.
Perfectio rerū consistit in trinario.
Perfectū ē cui nihil deest.
Totum vniuersum necesse ē perfectum esse.
Natura apta nata sic facere sic iāct: ex quo ba-
 betur q̄ ad perfectionem vniuersūiq; rei
 requiruntur tria: scilicet substantia: virtus:
 et operatio.
Dixit non contingit motus nisi ratioe ele-
 menti dominantis in ipsis.

Motus circularis non habet contrariuz.
Motus circularis est prim^o omnium motuum.
Detfectu naturaliter prius est imperfecto.
Celum nec grave nec leue est.
Totum & partes mouentur ad eundem locum.
Si alicui inest motus vnus preter naturam: al-
 teri inest fm naturam.
Celum est ingenerabile inaugmentabile in-
 alterabile & incorruptibile.
Celum est elongatum a contrarijs.
Celum non potest recipere peregrinas im-
 pressionis.
Deus & natura nihil faciant frustra.
Darius error in principio. maximus est in
 fine.
Prinicipia sunt minima quantitate: sed ma-
 xima virtute.
Non est dare aliquid corpus actu infinitum:
 nec secundum magnitudinem nec secundum
 multitudinem
Finitum ad infinitum nulla est proportio.
Impossibile est esse plures mundos.
Indiuidua alicuius speciei non differunt spe-
 cie sed numero.
Differt dicere celum & hoc celum. quia qui di-
 cit celum dicit formam & qui dicit hoc celum
 dicit formam in materia.
Non sunt plures mundi quia tota materia a
 sua forma comprehensa est.
Tripliciter accipitur celum: p octaua spera vbi
 sit stelle fixe & pro corpore quinto & proto-
 to vniuerso.
Extra celum nihil est siue nullum corpus est.
Extra celum nec est tempus nec locus nec va-
 cuum. sed ibi entia ducentiam vnam optimam
 quam toto eterno perficiunt. inalterabilia & i-
 passibilia.
A primo ente singulari communicatum est es-
 se & viuere. his quidem darius: his vero
 obscurius.
Omnia que mouentur cum perueniunt ad p-
 prium locum quiescunt.
Portet inquisitores veritatis non esse ini-
 micos.
Impossibile est esse eternuz quod habet poten-
 tiam vt sit non ens aliquando.
Omne quod est nouum a parte ante non potest
 esse eternum a parte post.

Quicquid in generabile & incorruptibile est
 hoc eternum est & conuerso.
Omne corruptibile de necessitate corrumpet
 sed non omne generabile de necessitate ge-
 nerabitur.
Virtus est vltimum alicuius quod potest esse.
Virtus actiua terminatur ad maximum: passi-
 ua vero ad minimum.
Particulare est particulare secundum materiam
Materia est causa esse & non esse.
Commentatoris.
Omnis constitutio humana si recte
 fuerit ordinata sequi debet naturam
 & hoc etiam innuit aristoteles.
Celum est quasi medium & ligamentum inter
 generabilia & corruptibilia & principia eter-
 na.
In celestibus non sunt plura indiuidua in vna
 specie.
Celum non habet materiam: que est in poten-
 tia ad esse. s; eius materia est corpus in actu.
Res est intelligibilis per formam: sensibilis
 vero per materiam.
Virtus actiua diffinitur in vltimo augmen-
 ti sui sed passiuam in vltimo decrementi sui.
 Secundi de celo & mundo.
Aibile est a melioribus persuade-
 ri. Celum mouetur sine labore & pe-
 na & fatigatione.
Celum est animatum & habet principium sui
 motus in se.
Cumscunq; rei est aliqua operatio: illa est fina-
 liter propter ipsam.
Portet motum celi esse circa aliquod fixum: co-
 lis est terra.
Nullum violentum est perpetuum.
Si vnum contrarium id est natura: reliquuz
 id est in natura.
Eadem est materia contrariorum.
Celum est rotunde figure.
Omne contiguum sperico est spericum.
Figura sperica est nobilior omnium figurarum.
Onam est prius multo: & simplex. composito.
Motus celi est eadem & mensura omnium motuum.
Motus celi est continuus perpetuus & eter-
 nus & vniiformis.
Natura ex possibilibus semper facit quod op-
 timum est.